

Príloha č. 2 k výzve ACC03

Príloha č. 2: Environmentálne vzdelávanie a niektoré typy vodozádržných opatrení na prispôsobenie sa zmene klímy

V súlade s cieľom vyhlásenej výzvy, ktorým je zvýšenie povedomia a vzdelania v oblasti prispôsobenia sa zmene klímy by sa na jednotlivých školách malo zrealizovať environmentálne vzdelávanie žiakov/študentov v oblasti problematiky zmeny klímy s osobitným zameraním na manažment vôd a zároveň prakticky modelovo zrealizovať niektoré z vybraných vodozádržných opatrení v areáli školy. Pri environmentálnom vzdelávaní by si škola mala pripraviť vlastné vzdelávacie materiály, ktoré bude pri realizácii vzdelávania používať (odporúčame spolupracovať s organizáciami, venujúcimi sa environmentálnemu vzdelávaniu, s programom „Zelené školy“ a pod.). Environmentálne vzdelávanie môže byť zahrnuté do výučby príbuzných predmetov, alebo v rámci voľnohružkových aktivít. Z dôvodu šírenia informácií, pri praktickej realizácii vodozádržných opatrení v areáli školy sa odporúča zapojiť nielen žiakov /študentov školy ale aj rodičov a iné subjekty. Nasledujúci zoznam opatrení je len indikatívny. Pre prehľadnosť odporúčame, aby si žiadateľ stanovil jednotlivé typy opatrení ako **výsledky** projektu.

Vzdelávanie a zvyšovanie povedomia	
Výsledok	Účel
Zrealizovanie environmentálneho vzdelávania žiakov/ študentov danej školy v oblasti zmeny klímy a jej dopadov na vodné hospodárstvo, vrátane prípravy a publikovania vzdelávacích materiálov s osobitným zreteľom na manažment dažďových vôd	<ol style="list-style-type: none"> 1. Príprava a publikovanie vzdelávacích materiálov na web stránke projektu zameraných na problematiku zmeny klímy s osobitným zreteľom na manažment dažďových vôd pre žiakov/študentov danej školy, ktoré sa budú využívať pri environmentálnom vzdelávaní 2. Príprava a časový harmonogram environmentálneho vzdelávania na škole 3. Nadviazanie spolupráce s ostatnými subjektmi 4. Realizácia environmentálneho vzdelávania, príprava a realizácie konkrétnych vodozádržných opatrení v areáli školy
Zvýšenie povedomia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Informovanie širokej verejnosti prostredníctvom webovej stránky alebo lokálnych médií o priebehu projektu a o problematike zmeny klímy 2. Spolupráca s ďalšími organizáciami a subjektmi pri praktickej realizácii vodozádržných opatrení Voľná dostupnosť a šírenie pripravených vzdelávacích materiálov

Opatrenia	
Výsledok	Účel
Bioretenčné systémy s povrchovým vsakom	<p>Medzi bioretenčné systémy patrí aj zachytávanie dažďových vôd formou zaústenia strešných a terasových zvodov do zberných rigolov a odvedenie zachytenej vody do vsaku, zberných jazierok, poldrov či dažďových záhrad. Dažďová voda sa povrchovým alebo podpovrchovým spôsobom odvádza na miesta, kde je umožnený vsak, prostredníctvom modelácie terénu alebo tzv. „dažďových záhrad“, kde sa v depresii vysádzajú špeciálne vybrané rastlinné spoločenstvá, ktoré slúžia udržiavanie kvality vody a podporujú jej výpar alebo je vytvorený vodný prvok (jazierko, kanál) s kolísajúcou hladinou vody.</p> <p>Funkcie: zadržiavanie vody, umožnený vsak do podzemných vôd, protipovodňová funkcia, zlepšenie mikroklimy v prípade zberných jazierok s stabilnou hladinou (vyrovnávanie teplotných rozdielov), podpora biodiverzity, estetická a rekreačná funkcia, krajnotvorba</p>
Bioretenčné systémy s podvrchovým	Pri podpovrchovom vsaku sa dažďová voda odvádza do

vsakom	podzemného technického zariadenia určeného pre plynulé a prirodzené vsakovanie dažďovej vody zvädzanej zo striech budov Funkcie: Zadržiavanie vody, umožnený vsak do podzemných vôd, protipovodňová funkcia
Vegetačné strechy	Objem odtoku z vegetačných striech je len 30 % z objemu spadnutej zrážky. Medzi ďalšie funkcie patrí vyrovnávanie teplotných rozdielov budovy, ochrana a podpora biodiverzity.
Vodopriepustnosť povrchov na školských dvoroch a príľahlých plochách	Znižovanie podielu nepriepustných povrchov a zvyšovanie priepustných povrchov pomocou priepustného asfaltu, priepustného betónu, vegetačných tvárnic, špeciálnych povrchov (živicou viazané systémy, mlatových povrchov či priepustnej dlažby, ktoré umožnia znížiť objem vody odtečenej do kanalizácie), podporia výpar a tým aj zlepšia mikroklimu, zmiernia zrýchlený objem odtečenej vody a prispievajú k redukcii prípadnej povodňovej vlny na malých tokoch. Dažďová voda stekajúca zo striech a nepriepustných povrchov zaťažuje balastnými vodami nielen kanalizáciu, ale najmä ČOV.
Zvyšovanie podielu zelene, výsadba alebo revitalizácia drevín	Vegetácia sa podieľa viacerými spôsobmi na efektívnom menežmente dažďovej vody na viacerých úrovniach Protierózna funkcia, zadržiavanie vody, evapotranspirácia, vyrovnávanie teplotných rozdielov, tvorba miestnej klímy, ochrana biodiverzity. Vegetácia napomáha nielen k úprave vodného režimu, ale aj samotnej kvality vody.